

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

Kamuoyuna ve basına yansıyan belgelere göre; Suriye'nin Rojava bölgesinden (Tel Abyad / Sülük Köyü) olan ve Türkiye'de yargılanarak ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilen Suriye vatandaşı Zaim Hişman Ali, halihazırda Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulmaktadır.

Suriye'nin Lübnan Konsolosluğu'ndan alınarak resmi makamlarca onaylanan orijinal nüfus kayıt örneğine göre, Zaim Hişman Ali'nin gerçek doğum tarihi 14 Aralık 2001'dir. Bu resmi belge, Ali'nin Türkiye'ye getirilip tutuklandığı 2019 yılında henüz 17 yaşında (çocuk statüsünde) olduğunu tereddütsüz bir şekilde ortaya koymaktadır. Ancak yürütülen yargılamada, çocuğun beyanları ve somut nüfus verileri göz ardı edilmiş; doğum tarihi kayıtlara önce sadece "2001", ardından "01.01.2001" olarak geçirilerek yaşı hukuka aykırı şekilde büyütülmüştür. İç hukukumuz ve uluslararası sözleşmeler uyarınca 18 yaşından küçüklere "ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası" verilmesi mümkün değilken, yapılan bu usulsüzlük neticesinde bir çocuk ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmış ve Yargıtay tarafından bu ceza müebbet hapis olarak kesinleştirilmiştir.

Öte yandan, Antalya Valiliği İl Göç İdaresi tarafından Mayıs 2026'da cezaevinde bulunan Ali hakkında usule aykırı bir "Sınır Dışı Etme Kararı" tebliğ edildiği, bu idari belgede dahi doğum tarihinin halen "01.01.2001" olarak gösterilerek hatada ısrar edildiği görülmüştür.

Son olarak, Antalya S Tipi Cezaevi'nde tutulan Zaim Hişman Ali'nin dış dünyayla bağının tamamen koparıldığı, ailesinin avukatı Mustafa Vefa aracılığıyla Ali'ye gönderdiği bir miktar paranın ise cezaevi yönetimi tarafından kendisinden esirgenerek teslim edilmediği belirtilmektedir. Söz konusu hak ihlali iddiasına yönelik cezaevi yönetimiyle görüşmek amacıyla milletvekili sıfatıyla yaptığımız görüşme talepleri ise idare tarafından "toplantı var" gerekçesiyle her seferinde geçiştirilmiş, asgari diyalog zemininden kaçınılmıştır. Bir hükümlünün en temel insani ihtiyacı olan emanet parasına el konulması ve milletvekili denetim araçlarının fiilen engellenmesi, cezaevindeki tecrit ve hak ihlallerinin ulaştığı boyutu açıkça göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Antalya S Tipi Cezaevi'nde tutulan hükümlü Zaim Hişman Ali'nin vekaletini haiz avukatı aracılığıyla ailesi tarafından gönderilen paranın, cezaevi yönetimi tarafından Ali'ye teslim edilmediği iddiaları doğru mudur?
2. Mahpusun cezaevi kantininden temel ihtiyaçlarını karşılamasını engelleyen bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?
3. Söz konusu mali kısıtlama ve paraya el koyma girişimi hakkında bakanlığınızca başlatılmış idari bir soruşturma bulunmakta mıdır?
4. Söz konusu cezaevinin idaresiyle görüşme taleplerimizin "toplantı var" gibi gerekçelerle reddedilmesi ve cezaevi yönetiminin denetimden kaçma pratiği bakanlığınız bilgisi dahilinde midir?
5. Antalya S Tipi Cezaevi yönetimi ile görüşme taleplerinin "toplantı" bahanesiyle reddedilmesinin ve diyalog kanallarının kapatılmasının gerekçesi nedir? Halkın iradesini temsil eden milletvekillerinin cezaevlerindeki denetim hakkının engellenmesi hakkında bir soruşturma başlatılacak mıdır?
6. Suriye'nin Lübnan Konsolosluğu tarafından resmi olarak onaylanan ve Zaim Hişman Ali'nin gözetimine alındığında 17 yaşında (çocuk) olduğunu açıkça kanıtlayan resmi nüfus belgesi bakanlığınızın veya ilgili mahkemenin dosyasına girmiş midir?

7. Zaim Hişman Ali'nin gerçek doğum tarihi (14 Aralık 2001) ortadayken, Antalya Valiliği İl Göç İdaresi tarafından Mayıs 2026'da tebliğ edilen "Sınır Dışı Etme Kararı" dâhil resmi evraklarda halen yaşının büyütülmüş hali olan "01.01.2001" tarihinin kullanılmasının gerekçesi nedir? Hatalı resmi kayıtların düzeltilmesi için bir girişiminiz olacak mıdır?
8. Gözaltına alındığında çocuk yaşta olduğu resmi belgelerle kanıtlanan bir kişiye, iç hukuk ve uluslararası çocuk hakları sözleşmeleri ihlal edilerek verilen "ağırlaştırılmış müebbet hapis" cezasının yarattığı bu ağır hukuksuzluğun giderilmesi amacıyla yargılamanın yenilenmesi (iade-i muhakeme) hususunda bakanlığınız bir inceleme başlatacak mıdır?
9. Zaim Hişman Ali'nin el, parmak ve kıyafetlerinde hiçbir barut izine rastlanmadığı ve Türkiye sınırları içinde hiçbir eyleme katılmadığı adli raporlarla sabitken, sadece paramiliter grupların beyanlarına dayanarak ceza verilmesi anayasal "adil yargılanma hakkı" ile ne derece bağdaşmaktadır?
10. Türkiye Cumhuriyeti'nin, kendi egemenlik alanı dışındaki bir ülkenin (Suriye) vatandaşını, kendi topraklarında herhangi bir suç işlememiş olmasına rağmen bu şekilde yargılayıp cezalandırmasının uluslararası hukuktaki karşılığı nedir?
11. Ulusal ve uluslararası mevzuata açıkça aykırı olan; haksız para alıkoyma, yaş büyütme ve usulsüz ceza tesisi iddiaları gözetilerek, Antalya S Tipi Cezaevi ve ilgili Şanlıurfa yargılama makamları hakkında kapsamlı bir müfettiş incelemesi başlatılacak mıdır?